

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Co[n]tra clericos inordinate viue[n]tes. ta[m] in vestibus q[uoque]
to[n]suris et alijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

ecclesiarū collegiarū maioris et aliarū
ecclesiarū nostre ciuitatis et diocef. in-
iungimus et mādamus in x̄tute sancte
obediētie. cū eis hoc specialius incum-
bat tanq̄ iudicib⁹ correctionis et disci-
pline suoz canonicoz et capellanoz. vt
circa obseruatiā pdictoz statutoz se ita
exhibeāt vigilātes q̄ ipi sui canonici.
z vicarij intalib⁹ de cetero nō excedant
Scituri pro certo q̄ si p̄ alicuius eoz
desidiā seu dissimulationē aliqs suoz ca-
nonicoz in cōtentis in pfatis statutis
seu eoz aliquo excesserit manifeste nos
contra decanū cuius talis canonic⁹ sub-
ditus fuerit ad ipm̄ p̄pter hoc puniēdū
rigore iuris quo possumus p̄cedemus
Volentes q̄ si aliqs suoz subditoz ita
inuentus fuerit contra suū decanū p̄
talitā ipm̄ punire volētes adeo discolus
z p̄teru⁹ q̄ ipse suus decan⁹ talē subdi-
tum nō poterit corrigere cōmode bono
mō. hoc nobis non differat intimare et
nos sibi circa hoc adhibebim⁹ remediū
oportunū. Datū Colonię mense Febru-
ario die. xxv. Anno dñi. M.ccc.lij.

Cōtra clericos inordinate viuentes tā
in vestibus q̄ in tonsuris et alijs.

Wilhelm⁹ .x. ho. me. p̄decessores
nr̄i Henric⁹ z post eū Walram⁹
archiep̄i Colonię statuta quedam
cōtra clericos nō portātes assidue coro-
nas in capite detectas. et fm̄ ordinē sui
status et decentiā cōpetentē. nec nō cōtra
clericos vestes scacatas aut oīno viri-
des. aut oīno rubeas seu glaucas. vel a-
laterib⁹ vel añ pectus notabiliter fissas
aut nodatas publice desup sine causa ra-
tionabili portātes. Item cōtra clericos
barbas portātes nec nō contra eos qui
hastiludijs publice se imiscēt ipā hāsti-
ludia corporaliter exercendo. p̄seritiz in lo-
cis in quib⁹ beneficia obtinent. Item

et portātes tunicas quib⁹ manice sunt
coloris alteri⁹ assute. magnis penis val-
lata certuz est edidisse. Ip̄isq̄ ad quos
hoc p̄tinet qui illos qui penas h̄mōi in-
ciderūt durātib⁹ penis h̄mōi quicq̄ de
suis prebendis prouentibus fructibus
redditis et obuentionibus admi-
nistrarēt. Et si aliquid pdicti clerici re-
ceperint penis formidabilib⁹ inuolūtes
sicut in eoz n̄oz p̄decessorū pfatis sta-
tutis maxie ip̄ius Walrami plenissime
continēt. Nos q̄ dñi nr̄i ecclesie Colonię
prefecti sum⁹. sperātes ip̄os clericos de
quibus circa premissa suspicio fuerat se
proius debere ab h̄mōi excessibus ab-
stinere penas statutoz h̄mōi ad nr̄m be-
neplacitū durimus suspendendas. Ve-
rum vbi p̄ hāc suspensionē quā ex vel-
ra pietate p̄ tpe fecim⁹ proficere crede-
bamus inuenim⁹ deterius p̄uenire. sūt
enī inter illos nōnulli clerici qui in p̄-
missis malū malo addentes nō curātim-
mo verecundant se clericos apparere.
circa premissa peccare cōmuniter z pu-
blice nō desistunt. imo reputāt se in his
corrigi non posse merito nec debere et
quāq̄ predicta omnino reputari debe-
bunt circa omnes clericos indecentiaz
in ip̄is tamen beneficiatis maxime ca-
nonicis prebendaris. hec absurdissima
reputamus. eo q̄ hi qui viuunt et viue-
re volūt de patrimonio hiesu christiani
signia clericalia publice portāte dedignā-
tur. cuius occasionem et causam nō mo-
dicam ecclesiaz collegiarum decanis
ad quos correctio suorum canonicorum
de consuetudine p̄tinet et de iure. eo q̄
tales excessus dissimulant et eos in talib⁹
bus corrigere vel similibus omnimode
pretermittūt. merito ip̄tamus. quāq̄
etiā ip̄is decanis in ciuitate nostra fuis-
mus locuti super his alias viue vo-
cis oraculo seriose. Quocirca volumus
et mādam⁹ pfata statuta in oī sui forma
post q̄ndē a data p̄titiū in suo robore
firmiter obseruari. suspensionē de his p̄-

nos factā penitus reuocantes vobis et decanis collegiarū ecclesiarū nre ciuitatis et dioceſis mādam⁹ in x̄tute ſcē obediētie vſi indignationē nraꝝ volueritis cultare quibꝫ ex vobis ſuos canonicos et vicarios et clericos maxie in predictis excelsib⁹ ita efficaciter corrigere ſtudeat q̄ de cetero nō ſit de hiis ap̄liorū correptione oportuna ſciētes p̄ certo q̄ ſi in hiis aliq̄ vīm fuerit deſides vel ſmiſſi cōtra tales licet inuitos nos ad debitas penas p̄cedē oportebit. Datū āno dñi M. C. C. liij. feria q̄rta poſt michaelis q̄ fuit craſtinū bñi remigij epi.

Item contra illos qui officiū tabernariorum exercent iniuſte.

Wilhelmus dē dei gr̄a dilectis in x̄tō abbatib⁹ decanis et capitulis monaſteriorū vtriuſqꝫ ſexus in citate Coloñ morā trahētib⁹ necnon ſingulis eorū ac clericis necnō monachis ac monialib⁹ ſalutē in dño. p̄deceſſores nri bo. mc. Heric⁹ et Valram⁹ cōſiderātes ſtatū clericorū et religioſorū oīmodo nō decere q̄ ſe inuoluūt et inuoluerent in tunc negocijs ſecularib⁹. p̄fertim tabernariorū officio qd̄ oīno conditionem iporū deceret atqꝫ ſtatū. ſe. re. Cle. pape vi. veſtigij inherētes ſub magnay valatione penarū tā clericis ſecularib⁹ q̄ religioſis ſtatutis ſup̄ hoc editis in hiis hōmōi tabnarioꝝ officiū diuoſcūt ſicut hec in ſuis ſtatutis ſup̄ hoc editis plen⁹ ſunt expreſſa. nōnulli tñ clerici ac eccleſiaſtice p̄ſone vtriuſqꝫ ſexus penas hōmōi nō verētes tale officiū tabernarioꝝ infra ciuitatē Coloñ modis circa hoc phibitis vīnoꝝ. imo et aliq̄ p̄ſone eccleſiaſtice ſemine ceruiſie venditioni frequent̄ inſiſtūt ſtatutis nō obſtatibus ſup̄dictis. Nos itaqꝫ attendentes p̄deceſſorū nrorū p̄dēdūꝝ intētionē circa p̄miſſa fuiſſe laudabilē atqꝫ ſcāꝝ. vobis in x̄tute ſcē obediētie et ſub penis p̄cipi.

mus andictis ne vīna quicūqꝫ vel ceruiſiam p̄ter et extra formas et modos in p̄dictis ſtatutis expreſſas v̄dere p̄ſumatis quocūqꝫ mō. Alioq̄n p̄ter penas p̄ſatas ſc̄z excōicatiois et ſuſpenſi. q̄s eo ip̄o incidūt v̄ditiois hōmōi faciētes. ſiue ſint clerici ſiue p̄ſone eccleſiaſtice aut mōchi ſeu moniales ſeu canoice ſeculares quilibꝫ. et quilibꝫ hōmōi clericorū et p̄ſonarū in tātis ſūmis q̄ntas ī pecunia rōne hōmōi v̄ditiois receperūt p̄ ſe vel p̄ alios noie pene cōdēnam⁹. Volent̄ et mādanā eiſdē et cuiuslibꝫ eorū ac eazꝫ vt tātas ſūmas q̄ntas ex talib⁹ v̄ditioib⁹ receperūt. ſigillifero curie nre p̄ſoluāt abſqꝫ diminutioe aliq̄ totalit̄ et p̄plere. Alioquin ſaluis alijs penis a nris p̄deceſſorib⁹ talib⁹ excedētib⁹ illatis in q̄s hoſorefactores incidē volum⁹ eo ip̄o factō monitioe ſex dierū p̄miſſa in eodē ſc̄z excōicatiois ſn̄az ferim⁹ in hiis ſcriptis. Inhibem⁹ nihilomin⁹ officiali nro Coloñ. ne p̄ſatos deliquētes ſic v̄ditioes vīnoꝝ mō tabernarioꝝ exercentes aliq̄ lit̄ abſolutē a talib⁹ excōicatioib⁹ p̄ſumat niſi añ oīa iurēt ſe ſtare debē mādat. eccleſie et niſi ea q̄ ex cōmercio hōmōi receperūt ſigillifero nro integralit̄ p̄ſoluant et hiis pacti. eis et cuiuslibꝫ eorū in x̄tute iuramēti ſui p̄ſtiti idē officialis inuigat q̄ v̄ditioes ſiles de cetero nullatenus exercebūt. Et ſine hoc ordine ip̄i officiarii nro ne de cetero aliquā p̄ſonā in hiis delinquentem p̄ſumat abſoluere p̄cipimus. immo ip̄os abſoluti ſine hoc ordine totalem adimimus poteſtatem. Et ne ignorantia horum ſtatutorū cauſare valeatis vos ad eorū tenores cū in cōſilio p̄dictorū nrorū p̄deceſſorū ſine ſolenniter publicata duximus remittēdos. volumus etiam et mandamus quatenus quilibꝫ eccleſiarū nrarum et monaſteriorū ciuitat. nre Coloñ habeat p̄ntis nri mādati penes ſe copta totaliter et cōplere. Datū anno dñi. M. ccc. liij. ſabbato poſt Seuerini.